

İNEBOLU SEL DUYARLILIK MODELİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bayram Ali Taş - Çölleşme Ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü Etüt Proje Dairesi Ankara

ÖZET

Depremlerden sonra en fazla can ve mal kayıplarına sebep olan sel afeti ülkemizin tüm havzalarında ve iklim tiplerinde görünmektedir. Verilen kayıplar, korunmaya harcanan emek ve kaynaklar giderek artmaktadır. Önlemlerin planlanmasında ve kaynakların yönlendirilmesinde model çalışmaları günümüzde uygulanan çalışmalardandır. Sel Duyarlılık Modelinde arazi verileri kullanılarak İnebolu havzasında sel duyarlılığı çıkarılmıştır. 90*90 metre grid ağ oluşturulmuş ve her grid için hazırlanan tablolara bilgiler girilmiştir. Model içinde kullanılan parametrelere değerler verilmiş ve bu değerlere çeşitli puanlar ile temsil edilmiştir. AHP yönteminin kullanıldığı modelde gerekli olan parametreler ve istenilen değerler bilgi ve deneyim öncülüğünde model içinde çalıştırılabilmektedir. Model sonucunda %61 yüksek ve %39 orta duyarlılığın havzada olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sel, Duyarlılık, Model, İnebolu

KAYNAKLAR

- AKALAN, İ., 1983. Toprak ve Su Muhafazası. A.Ü. Zir. Fak. Yay. No: 873, Ders Kitap No: 238, Ankara. 42 s.
- ATALAY, İ., 1997. Türkiye Coğrafyası, Ege Üniversitesi yayınları.
- ATALAY, İ., 2000. Türkiye Coğrafyası ve Jeopolitiği, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir.
- AMORE, E., MODICA, C., NEARING, M.A. and SANTORO, V.C., 2004. Scale effect in USLE and WEPP application for soil erosion computation from three Sicilian basins Journal of Hydrology, s. 100-114.
- Bayazıt, M. 1999. Hidroloji. (İTÜ kütüphanesi, Sayı:1605, 7. baskı, Teknik Üniversitesi Matbaası, İstanbul.) 127-131.
- Bayazıt, M. 2001. Hydrology. (Birsen Yayınevi. İstanbul.) 143-145.
- CORWIN, D.L. and R.J. WAGENET., 1996. Applications of GIS to the Modelling of Non-point Source Pollutants in the Vadose Zone: A Conference Overview. Journal of Environmental Quality, 25(3):403-411.
- EKİNCİ, D., 2005. CBS Tabanlı Uyarlanmış RUSLE Yöntemi ile Kozlu Deresi Havzası'nda Erozyon Analizi. İ.Ü. Edeb. Fak. Coğrafya Böl. Coğrafya Dergisi, 13:109-119.
- DE GRAFF, J., 1996. Price of Soil Erosion: An Economic Evaluation of Soil Conservation and Watershed development, Landbouwniversiteit Wageningen (LUW), Wageningen. 300 s
- DİNÇ, U., ŞENOL, S., KAPUR, S., CANGİR, C. ATALAY, I. 1997. Soils of Turk Çukurova, Faculty of Agriculture Pub. No. 51 Adana. 233 s.

- DMİ., 1972., Türkiye İklim Tasnifi (De Martonne Metoduna Göre). Ankara
- D.M.İ., 1988., Aydeniz Metodu ile Türkiye'nin Kuraklık Değerlendirmesi. Ankara
- Erinç, S., 1984, Klimatoloji ve Metotları, İ.T.Ü. Deniz Bilimleri ve Coğrafya Enstitüsü, İstanbul
- ELIREHEMA, Y.S., 2001. Soil Water Erosion Modeling in Selected Watersheds in Southern Spain. IFA, ITC, Enschede. 42 s.
- GÖZENÇ, S., 1998. Türkiye'nin Toprak Özellikleri. Anadolu Üniversitesi Yayınları, No:1069.
- HUDSON, N., 1986. Soil Conservation. Cornell University Press, s.27.
- İZBIRAK, R.1975. Geography of Turkey. Directorate General of Press and Information. Ankara, Turkey. 286.
- KADUPITIYA, H.K. 2002. Empirical Evaluation and Comparative Study of Use of mErosion Modelling in Small Catchments in Naivasha, Kenya. Msc Thesis, ITC, Enschede. 89 s.